

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 014281 15 Кж
Бања Лука, 23.03.2015. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у Посебном вијећу за организовани и најтеже облике привредног криминала састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и др Вељка Икановића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Ж.О., због кривичног дјела примања мита из члана 351. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама Окружног тужилаштва Бањалука – Посебног тужилаштва за сузбијање опрганизованог и најтежих облика привредног криминала – Специјално тужилаштво и браниоца оптуженог, адвоката П.Б. из Б., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за организовани и најтеже облике привредног криминала број 11 0 К 014281 14 К од 08.12.2014. године, у сједници вијећа којој су присуствовали специјални тужилац Светлана Бијелић, оптужени и његов бранилац, донио је 23.03.2015. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе Специјалног тужилаштва и браниоца оптуженог Ж.О. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за организовани и најтеже облике привредног криминала број 11 0 К 014281 14 К од 08.12.2014. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за организовани и најтеже облике привредног криминала број 11 0 К 014281 14 К од 08.12.2014. године, оптужени Ж.О. је оглашен кривим због кривичног дјела примања мита из члана 351. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и за то дјело осуђен на казну затвора у трајању од 2 (двје) године и 6 (шест) мјесеци.

Изречена му је као споредна новчана казна у износу од 5.000,00 КМ (петхиљадаконвертибилнихмарака), које је дужан платити у року од три мјесеца по правоснажности пресуде.

На основу члана 44. став 1. КЗ РС оптуженом је у изречену казну затвора урачунато вријеме проведено у притвору од 30.05. до 30.06.2014. године.

На основу члана 56. став 1. тачка 3. и члана 60. став 1. и 2. КЗ РС оптуженом је изречена мјера забране вршења позива дјелатности или дужности инспектора у инспекцијским органима РС у трајању од 5 (пет) година од

правоснажности пресуде с тим да се вријеме проведено у затвору не урачунава у вријеме трајања ове мјере.

На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка и паушални износ, а што је садржано у одлуци из изреке првостепене пресуде.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе Специјално тужилаштво због одлуке о казни и бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама и трошковима кривичног поступка.

Жалба Специјалног тужиоца предлаже да се побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне казна затвора у дужем трајању и новчана казна у већем износу.

Жалба браниоца оптуженог предлаже да се побијана пресуда преиначи и против оптуженог одбије оптужба или да се преиначи на начин да се ослободи од оптужбе, односно да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поново суђење.

Специјални тужилац је поднио одговор на жалбу браниоца оптуженог, а овај на жалбу специјалног тужиоца.

На сједници вијећа жалиоци су изложили жалбе и одговоре на жалбе, остали код навода и приједлога из одговора, а оптужени је подржао жалбу свога браниоца и одговор који је овај поднио на жалбу специјалног тужиоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе у границама које прописује одредба члана 320. ЗКП РС, и одговоре на жалбе, суд је одлучено као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

У жалбеном основу побијања пресуде због битних повреда одредаба кривичног поступка, жалба указује на битну повреду из члана 311. став 1. тачка г) те на повреду из става 2. истог члана ЗКП РС, о чему износи разлоге који се свode на то да је главни претрес пред првостепеним судом брзо окончан, те су одбијени докази одбране, па да су све то мањкавости побијање пресуде које су довеле до битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) и из става 2. истог члана ЗКП РС.

Изнесени приговори су неосновани, јер је побијана пресуда образложила на страни 23. зашто су одбијени приједлози одбране за саслушање свједока, које образложење прихвата и овај суд, па се оно неће понављати у овој пресуди. Није учињена ни битна повреда кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, јер жалилац није изнио разлоге из којих би произилазило да су неке одредбе ЗКП погрешно примјењене, или нису уопште примјењене, а да је то утицало или могло утицати на правилност и законитост доношења пресуде.

У вези са битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, жалба истиче да реална дјелатност оптуженог онако како је описана у изреци побијане пресуде не садржи чињенице и околности које чине битно обиљежје кривичног дјела примање мита из члана 351. став 1. КЗ РС, те да због тога оптужени није могао бити осуђен за дјело које му је стављено на терет. Ни тај приговор није основан јер изрека пресуде између осталог садржи наводе да је оптужени од М.В., председника Управног одбора Привредног друштва "Т. Д. БиХ" д.о.о. Б. у више наврата захтјевао новац у износу од 20.000,00 КМ, тврдећи да постоје одређене неправилности у смислу обрачуна пореских обавеза за контролисани период, а да оптужени то неће констатовати уколико добије тражени износ, да би 30.05.2014. године од В. примио износ од 20.000,00 КМ, а потом му предао примјерак записника о извршеној контроли. Приговори жалбе да у чињеничном опису изреке пресуде нису садржана обиљежја кривичног дјела је неоснован, а што је побијана пресуда изнијела у образложењу на страни 21., 22. и 23., па се жалилац на те разлоге првостепене пресуде упућује.

Жалба приговара и надлежности Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за организовани и најтеже облике привредног криминала, а онда и надлежности специјалног тужиоца за поступање у овом предмету, имајући у виду да се, по ставу жалбе ради о кривичном дјелу за које је прописана казна затвора од двије до десет година, па је за суђење надлежан Основни суд у Бањој Луци.

Изнесени приговори нису основани. Побијана пресуда је на страни 6. образложења детаљно изнијела разлоге из којих је за суђење у овом предмету надлежан Окружни суд у Бањој Луци - Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала, те на чему се заснива поступање специјалног тужиоца у овом поступку који је након спроведене истраге подигао оптужницу под бројем Т19 0 КТК 0000603-14 од 30.06.2014. године. Образложење побијане пресуде у вези са приговорима стварне надлежности прихвата и овај суд, па се жалилац на садржај истог упућује.

Жалба приговара да је Специјално тужилаштво истражне радње из члана 234. став 1. ЗКП РС проводило прије него што је донијело наредбу о поступању у предмету, те да су те радње незаконите. Овдје је ријеч о истражним радњама према наредби судије за претходни поступак Окружног суда Бања Лука број 11 0 К 014281 14 Кпп од 30.05.2014. године. Жалилац сматра да је та истражна радња по наведеној наредби могла бити проведена само ако се на други начин не могу прибавити докази, или би њихово прибављање било повезано са несразмјерним тешкоћама.

Изнесени приговори жалбе нису основани, јер жалилац не образлаже на који би се други начин могли прибавити докази који су обезбјеђени истражном радњом предузетом према напријед наведеној наредби.

Критикује се и наредба број 11 0 К 014281 14 Кпп од 30.05.2014. године којом су одређене истражне радње надзора и техничког снимања телекомуникација, за које жалилац такође сматра да су незаконите. Коначно, жалилац истиче да се на истражним радњама проведеним на основу издатих

наредби судије за претходни поступак, а по захтјеву специјалног тужиоца, не може заснивати пресуда, па је тиме по ставу жалбе учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, а што је довело и до повреда Кривичног закона из члана 312. тачке а), в) и г) ЗКП РС. Изнесени приговор није основан јер је наведена наредба по захтјеву специјалног тужиоца издата од стране судије за претходни поступак, па тиме радње које су наређене издатом наредбом нису незаконите, на чему неосновано инсистира жалба браниоца.

Приговор жалбе браниоца да је специјални тужилац поступао у предмету прије него што му је уступљен од окружног тужиоца, је тачан. Међутим, из те тврдње жалбе произилази да је специјални тужилац фактички био у посједу предмета најкасније 30.05.2014. године, јер су тога дана донесене обе напријед споменуте наредбе а наредба о поступању у предмету је донесена 02.06.2014. године, а све то по оцјени овога суда не може довести у питање поступање специјалног тужиоца у поступку истраге и подизања оптужнице, а нити довести у питање надлежност Окружног суда у Бањој Луци – Посебног одјељења за организовани и најтеже облике привредног криминала за суђење у овом предмету.

Уз изражену критику коју жалба упућује побијаној пресуди у основу побијања због битних повреда одредаба кривичног поступка указује се и на погрешно утврђено чињенично стање, поготово се критикује исказ свједока М.В., за кога се у жалби истиче да је предузео активности које представљају радњу подстрекавања на извршење кривичног дјела, па да његов исказ не може послужити као поуздан основ за закључак да је оптужени учинио кривично дјело за које је оглашен кривим.

Ни ти приговори нису основани, јер је побијана пресуда изнијела укратко садржај изведених доказа и оптужбе и одбране, оцијенила их на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, и таквом оцјеном коју и овај суд сматра правилном, извела коначан и правилан закључак да је оптужени у вријеме, на начин и под околностима који су описани у изреци првостепене пресуде учинио кривично дјело примање мита из члана 351. став 1. КЗ РС. Пресуда је инијела не само садржај субјективних доказа оптужбе – исказе саслушаних свједока, већ и оне доказе који су прибављени провођењем посебних истражних радњи које овај суд, супротно приговорима жалбе прихвата законитим, прије свега радња проведена по наредби од 30.06.2014. године када је оптужени лишен слободе у службеном возилу регистарских ознака наведених у изреци пресуде, на паркингу угоститељског објекта "С.Р." у Б.Л. у којем су пронађене обиљежене новчанице које је њему предао свједок М.В. као информатор, а што је такође одређено наредбом судије за претходни поступак која је саставни дио доказа изведених на главном претресу.

Из свих наведених разлога овај суд налази да је и чињенична основа побијане пресуде потпуна и правилна, па жалбени приговори ни у овом основу побијања пресуде нису основани.

Кривични закон на штету оптуженог није повријеђен на коју повреду овај суд пази и по службеној дужности у смислу члана 320. ЗКП РС.

Жалбе специјалног тужиоца, а и жалба браниоца побијају пресуду због одлуке о изреченим казнама, с тим што се жалба специјалног тужиоца залаже за изрицање казне затвора у дужем трајању, те новчане казне у већем износу, а жалба браниоца сматра да су изречене казне престроге имајући у виду бројне олакшавајуће околности које је утврдила и побијана пресуда и навела их у образложењу.

Разматрајући ове приговре жалби, овај суд оцјењује да је побијана пресуда иако је на страни оптуженог утврдила бројне олакшавајуће околности које је изнијела у образложењу, али и друге околности које је оцијенила у складу са одредбом члана 37. КЗ РС и образложила их на странама 24. и 25. пресуде, те правилно оцијенила да се сврха кажњавања може остварити казном затвора у трајању од 2 (двје) године и 6 (шест) мјесеци, те је оптуженом поред казне затвора изречена и новчана као споредна казна у износу од 5.000,00 КМ (петхиљадаконвертибилнихмарака) јер је кривично дјело учињено из користољубља. Новчана казна је и по оцјени овога суда примјерена тежини кривичног дјела, степену кривице оптуженог, али и околностима под којима је дјело учињено. Мјером изречене казне затвора, као и изреченом новчаном казном као споредном, по оцјени овога суда ће се остварити сврха кажњавања прописана у члану 28. КЗ РС.

Стога залагање жалбе специјалног тужиоца да се оптуженом изрекну веће казне, као и залагање жалбе браниоца да се побијана пресуда преиначи и против оптуженог одбије оптужба или он ослободи од оптужбе, односно да се пресуда укине и предмет врати на поновно суђење, није основано.

Правилна је и одлука првостепеног суда којом је оптуженом изречена мјера безбједности из члана 56. тачка 3. КЗ РС - забрана вршења позива дјелатности или дужности, односно забрана вршења дужности у инспекцијским органима Републике Српске у трајању од пет година. Тиме ће се по оцјени овога суда отклонити стање које је у овом случају утицало да оптужени учини кривично дјело за које је оглашен кривим. Ова мјера је изречена у трајању од пет година, што је довољно вријеме да се отклоне стања и околности које су доприњели да оптужени почини кривично дјело, имајући у виду да се према одредби члана 60. став 2. КЗ РС, ова мјера може изрећи у трајању од једне до десет година.

Друге одлуке које садржи побијана пресуда жалбе и не побијају.

Како из свих наведених разлога жалбе нису основане, ваљало је исте одбити и на основу члана 327. ЗКП РС побијану пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић